

מסורת הש"ם

^(א) [נפסחם פו:י, א] (ג' נגדרים כח:); ^(א) נכורות ג, (ד) קדושין ע: ג; (ה) וינמות סה: סוף מס' ד"ח]; ^(ו) סנהדרין קז: ו] (אסותה מו: סנהדרין קז:); ^(ז) מגילה טז: ט] (ל"ל דמחילא); ^(ח) [לקמן גכ, (ט) ופי' אדר"ג פס' ל"ד];

הגהות הב"ח

^(א) רש"י ד"ה כי מורדיא לנכרות בלדות שם הנהר:

גליון הש"ם

גכ"ו עד יעקב לא הוה חולשא. עיין ב"ב דף ע"ז ע"ב מוס' ד"ה שכל עיין רש"י בחומש בראשית (כ"ח) בפסוק ואת הילד וישלח ובחוקיו שם:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה משמטין ביהטין לא בפחות מ"ב, ורמב"ם מפרש שמשמטין הימר שבשכירות והפחות ונותן החלי וכן פי' ב"ב ק"ז ע"א:

לעני רש"י

צנטינדר ^(צינטיניווי"ך). משקל של מאה חידות. מרננצ"ש ^(פרננצינצ"ש). פסלי בגדים. גובריניווי"ל ^(גובריניווי"ל). הנה הספינה.

מוסף רש"י

מכאן שמסרביץ לקטן. מתקבל דבריו עד שיפזיר בו, ואין מסרביץ לגדול. שכן בתלמים שלמנו לנכרסם כן תעשה, ולא סורנו בו, וללגט אלמנו כי כרחוב נלך עד ויחלץ גם מלך (פסחים טה:). עובר לסוחר. שכל מקום שיש סומרים מתקלן אותו ממות שקלס (בבברות א, א). קנטורי. מלס סלעס ככל שקל (שם), פירסה גדה. שחור לה אורס כנסיס בלומי הייס וטמלתס העיסס (בראשית י"ח ח) לשיכך ויקח ממלסס וחלג וכן בנקך, אלג לא הסוגת שלסמס היס בטומלס (ד"ה י"א), שישאל אדם באכסניס (ולסש על הלסש וללסש על הלסס (בראשית י"ח ט), אין שוראלין בשלום אשש כלל. שמש מתוך שאלת שלום היס רגילס זס עס על ידי טלסס ויטולו לדי מיסס (קדושין טו:). ואדוני זקן. שחי אמריס לשון מוי וכסגלס הקצ"ה הדנר ללכריס כתיב למס זס חקס סחיס וגו' ולני זקמס, וסינסי הדנר מפני השלום (יבמות טה:). בעס רחמי ודוה חולשא. כיו שיהס פסלי לבניו לגל כל חסד וחסד ממקומי לליות עלוי בשעת מתיס, שיוין שרולין נספל למטיס ויעדין סימנסי

השוכר את הפועלים

קנטרי. משקל גדול שקורין קנטינ"ר מלס מנסי: **עונר** לסומר.

מלמד שכל מקום היס מתקבל בשקל וליכס דוכמס דקרו לקנטיר תיקלס: **סולס**. עדיף מקמס: **מכאן** **סהלסש עיניס לרס בלורתי**.

היס אמריס קמס והוס סולס: **פירסס גדי**. חזר להיות לה אורס כנסיס: **כדי לחכסס על בעלס**.

להודיעו שהיס לנועס משלר חכרומיסי סחינסי נרלסי וררר לישלל אכריסי: **על איז שכלני** (נקוד). איז שלז נקוד והלמ"ד חינסי נקודסי: **לימדסי סורי** וכו'. והיינו נקודת איז דלס היז לריכין לישלל דיודעיין היז שהיס בלסל דכל נקודסי עוקרסי המיסי סחינסי ללס לדרסי ודורסי מינסי דרך ארץ: **בלכסניסי**. ללסס אולסיפילס: **על ידי בעלס**. לא שישלל לה לשלום ללס לבעלסי ישלל מסי שלום הגכרסי: **קמטי**. פרננצ"ש: **היס אמריס ודוני וקן**. אמר לו הקצ"ה שהיס אמריס ולני זקמסי: **אסופי**. ילד מן השוק ולס נודע של מי והמולסו אולסופי אל הכיסי: **בעס רחמי**. כיו סיכירז בינו ובין כנו: **בעס רחמי** והוס חולשא. שיחלסי חלס לפני מותו ויולסי לבינו: **ולספסי**. ונמרפס: **חלוי אשיר ימוס כו**. מכלל דחלסי עוד שלס מת כו: **כיו מורדיא לנכרוס**.^(א) שם הנהר. מורדיא עץ סרס החובל מנחיג כו הספינסי לרחקסי מן הסכיניס ומן המכשוליס ובע"ז ^(גובריניווי"ל): **ולמר לו**. בעל הכיסי הרי סכרך עלי כלחד מפועלי העיר: **משמטין ביניס**.^(א) לא בפחות ולס ביותר ללס כמנסי המדינסי בינונסי: **מתני' ולו**. פועלין: **אולני**. ממה שעוסקין כו: **גמר מללסי**. כשחולשין אותו: **עד שלס נגמריס מללסכו**. למעשר ולס כר חלס הוס עד שלס נגמריס מללכמו לחלס. וטעמס דכולסי מתני' מפרסי כגמ' מקרסי: כשעסי

פרק שביעי בבא מציעא פז.

ל"מ נקוד ע"ל איז שבאל"וי. ככרלשית רכסי ח"וי נקוד למ"ד אינו נקוד ח"ר שמעון כל מקום שחסי מולס ככז רכסי על הנקודסי חסי דורס חס הככז וכלן שהנקודסי רכסי חסי דורס חס הנקודסי איז אכרסי חמר רכי עורסי כסס שחמרו לו ללכרסי חסי

שרסי כך חמרו לשרסי חוי אכרסיס וס"ג הוי פי' חסל כלל לפ"ה דפירסי דמסוס חסי נקוד דעל חנס שחלו לו קסי דחסי לו לנקד על חסי שרסי דחיס עיקר השללסי ששחלו עליס: **ע"ל ידי בע"ה**. היינו דוקס לשלול חסי פלונית כלל לשלול כשלומסי חפילו ע"י בעלסי חסור כדלמרר"י כפי עשרסי יוחסין (קדושין דף ע: וסס ד"ה אין ע"ש ס"ע קלס): **פת קטנית** תנן. חס פשיטס דר' יוחנן חמר לבני פת וקטנית ולס פת של קטנית חלל חסי מיכעיל חסי פת קטנית מן ולס"ה משמע שפיר פת הנלכלת עס הקטנית ולס משמע פת של קטנית וטעמס משוס דלין רגילין לעשות פת של קטנית וס"מ ללדס שחמר לימן לפועליו פת קטנית שררך לימן להס פת וקטנית או דלמל פת וקטנית מן כלל חס חמר לו פת קטנית כלל ו' הוי משמע פת של קטנית: **ולל"ו אוכלין מן התורה**. משוס דליירי מעיקרס כפועלס שחולסי ע"י שפסקו להס מזונות או ע"י מנסי המדינסי להכי נקט וכלו אוכלין מן הסורי כלל פסק וכלל מנסי:

במחובר בשעת גמר מלאכה. פי' שלין לריכין עוד לקרקע כנון הקולר והכולר ילס המנכס והעודר ומפיק לסי כגמרס מולל כלך לא חמן בזמן שחסי נותן לכלוי של בעל הכיסי וכללש קודס גמר מללכסי היינו גמר מללכסי למעשר וכגמרס מפיק לסי מדיסי: חמרס

חסדס אחר שנתכלה הכשר ורבו הקמטין נתעדן הכשר ונתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו כתיב ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ואני זקנתי דלס מוטיב הקב"ה כדקאמריס חייסי תנא דבי רבי ישמעאל ^{(ג}גדול שלום שאפי' הקב"ה שינסי בו שנאמר ^{(ו}ותצחק שרסי בקרבי וגו' ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ויאמר ה' אל אכרסיס וגו' ואני זקנתי ^{(י}ותאמר מי מלל לאכרסיס הניקסי בניס שרסי כמה בניס הניקסי שרסי אמר רבי לוי אותו הויס שנמל אכרסיס חס יצחק בנו עשסי סעודסי גדולסי חיו כל אומות העולם מרנניס ואומרים ראיחם זקן וזקנסי שהכיאו אסופי מן השוק ואומרים בנינו הוס ולס עוד אלס שעושין משתסי גדול להעמיד דבריהם מסי עשסי אכרסיס אבינו חלך ווימן כל גדולי הדור ושרסי אמנו וימנסי חס נשותיהם וכל אחת ואחת הביאסי בנסי עמסי ומניקתסי לא הביאסי ונעשסי נס בשרסי אמנו ונפתחו דריסי כשני מעיינות והניקסי חס כולן ועדיין חיו מרנניס ואומרים אם שרסי חבתי תשעיס שנסי תלד אכרסיס בן מאסי שנסי יוליד מיד נחפך קלסתר פניס של יצחק ונדמסי לאכרסיס פתחו כולם ואמרו ^{(י}אכרסיס הוליד חס יצחק ^{(ו}עד אכרסיס לא חייסי זקנסי מין דהוסי בעי למשתעי כהדי אכרסיס משתעי כהדי יצחק כהדי יצחק משתעי כהדי אכרסיס חס אכרסיס בעס רחמי והוסי זקנסי שנאמר ^{(י}ואכרסיס זקן בא בימים ^{(ע}עד יעקב לא הוסי חולשא חס יעקב בעס רחמי והוסי חולשא שנאמר ^{(י}ויאמר ליוסף הנסי אביך חולסי עד דחסיס אלישע לא הוסי דחליש ואתפח חס יעקב בעס רחמי ואתפח שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו מכלל דחלסי חלי אכריתי תנו רבנן ^{(ו}שלשסי חללין חלסי אלישע אחד שדחפו לגיחוי בשתי ידיז ואחד שגירסי דובין כתינוקות ואחד שמת בו שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו: אלס עד שלא יתחילו במללכסי צא ואמור להם על מנת שאין לכס עלי אלס פת וקטנית כו': אמר ליי רב חסס בריסי דרב יוסף לרב חסדס פת קטנית תנן או פת וקטנית תנן אמר ליי חלליס צריכסי וי"ן ^{(ו}כי מורדיא דלכרות: רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו צריך חכל כמנסי המדינסי: חכל ללחתיזי מלי ללחתיזי חס ^{(ו}דחנן השוכר חס הפועל ואמר לו כחחד וכשניס מכני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי רבי יהושע וחכמים אומרים ימשמטין ביניהם: **מתני'** ואלוי אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע עד שלא נגמריס מללכתי ובדבר שגידולו מן הארץ ואלו שאין אוכליס העושה במחובר לקרקע בשעת

חסדס אחר שנתכלה הכשר ורבו הקמטין נתעדן הכשר ונתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו כתיב ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ואני זקנתי דלס מוטיב הקב"ה כדקאמריס חייסי תנא דבי רבי ישמעאל ^{(ג}גדול שלום שאפי' הקב"ה שינסי בו שנאמר ^{(ו}ותצחק שרסי בקרבי וגו' ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ויאמר ה' אל אכרסיס וגו' ואני זקנתי ^{(י}ותאמר מי מלל לאכרסיס הניקסי בניס שרסי כמה בניס הניקסי שרסי אמר רבי לוי אותו הויס שנמל אכרסיס חס יצחק בנו עשסי סעודסי גדולסי חיו כל אומות העולם מרנניס ואומרים ראיחם זקן וזקנסי שהכיאו אסופי מן השוק ואומרים בנינו הוס ולס עוד אלס שעושין משתסי גדול להעמיד דבריהם מסי עשסי אכרסיס אבינו חלך ווימן כל גדולי הדור ושרסי אמנו וימנסי חס נשותיהם וכל אחת ואחת הביאסי בנסי עמסי ומניקתסי לא הביאסי ונעשסי נס בשרסי אמנו ונפתחו דריסי כשני מעיינות והניקסי חס כולן ועדיין חיו מרנניס ואומרים אם שרסי חבתי תשעיס שנסי תלד אכרסיס בן מאסי שנסי יוליד מיד נחפך קלסתר פניס של יצחק ונדמסי לאכרסיס פתחו כולם ואמרו ^{(י}אכרסיס הוליד חס יצחק ^{(ו}עד אכרסיס לא חייסי זקנסי מין דהוסי בעי למשתעי כהדי אכרסיס משתעי כהדי יצחק כהדי יצחק משתעי כהדי אכרסיס חס אכרסיס בעס רחמי והוסי זקנסי שנאמר ^{(י}ואכרסיס זקן בא בימים ^{(ע}עד יעקב לא הוסי חולשא חס יעקב בעס רחמי והוסי חולשא שנאמר ^{(י}ויאמר ליוסף הנה אביך חולסי עד דחסיס אלישע לא חלי דחליש ואתפח חס יעקב בעס רחמי ואתפח שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו מכלל דחלסי חלי אכריתי תנו רבנן ^{(ו}שלשסי חללין חלסי אלישע אחד שדחפו לגיחוי בשתי ידיז ואחד שגירסי דובין כתינוקות ואחד שמת בו שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו: אלס עד שלא יתחילו במללכסי צא ואמור להם על מנת שאין לכס עלי אלס פת וקטנית כו': אמר ליי רב חסס בריסי דרב יוסף לרב חסדס פת קטנית תנן או פת וקטנית תנן אמר ליי חלליס צריכסי וי"ן ^{(ו}כי מורדיא דלכרות: רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו צריך חכל כמנסי המדינסי: חכל ללחתיזי מלי ללחתיזי חס ^{(ו}דחנן השוכר חס הפועל ואמר לו כחחד וכשניס מכני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי רבי יהושע וחכמים אומרים ימשמטין ביניהם: **מתני'** ואלוי אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע עד שלא נגמריס מללכתי ובדבר שגידולו מן הארץ ואלו שאין אוכליס העושה במחובר לקרקע בשעת

חסדס אחר שנתכלה הכשר ורבו הקמטין נתעדן הכשר ונתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו כתיב ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ואני זקנתי דלס מוטיב הקב"ה כדקאמריס חייסי תנא דבי רבי ישמעאל ^{(ג}גדול שלום שאפי' הקב"ה שינסי בו שנאמר ^{(ו}ותצחק שרסי בקרבי וגו' ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ויאמר ה' אל אכרסיס וגו' ואני זקנתי ^{(י}ותאמר מי מלל לאכרסיס הניקסי בניס שרסי כמה בניס הניקסי שרסי אמר רבי לוי אותו הויס שנמל אכרסיס חס יצחק בנו עשסי סעודסי גדולסי חיו כל אומות העולם מרנניס ואומרים ראיחם זקן וזקנסי שהכיאו אסופי מן השוק ואומרים בנינו הוס ולס עוד אלס שעושין משתסי גדול להעמיד דבריהם מסי עשסי אכרסיס אבינו חלך ווימן כל גדולי הדור ושרסי אמנו וימנסי חס נשותיהם וכל אחת ואחת הביאסי בנסי עמסי ומניקתסי לא הביאסי ונעשסי נס בשרסי אמנו ונפתחו דריסי כשני מעיינות והניקסי חס כולן ועדיין חיו מרנניס ואומרים אם שרסי חבתי תשעיס שנסי תלד אכרסיס בן מאסי שנסי יוליד מיד נחפך קלסתר פניס של יצחק ונדמסי לאכרסיס פתחו כולם ואמרו ^{(י}אכרסיס הוליד חס יצחק ^{(ו}עד אכרסיס לא חייסי זקנסי מין דהוסי בעי למשתעי כהדי אכרסיס משתעי כהדי יצחק כהדי יצחק משתעי כהדי אכרסיס חס אכרסיס בעס רחמי והוסי זקנסי שנאמר ^{(י}ואכרסיס זקן בא בימים ^{(ע}עד יעקב לא הוסי חולשא חס יעקב בעס רחמי והוסי חולשא שנאמר ^{(י}ויאמר ליוסף הנה אביך חולסי עד דחסיס אלישע לא חלי דחליש ואתפח חס יעקב בעס רחמי ואתפח שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו מכלל דחלסי חלי אכריתי תנו רבנן ^{(ו}שלשסי חללין חלסי אלישע אחד שדחפו לגיחוי בשתי ידיז ואחד שגירסי דובין כתינוקות ואחד שמת בו שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו: אלס עד שלא יתחילו במללכסי צא ואמור להם על מנת שאין לכס עלי אלס פת וקטנית כו': אמר ליי רב חסס בריסי דרב יוסף לרב חסדס פת קטנית תנן או פת וקטנית תנן אמר ליי חלליס צריכסי וי"ן ^{(ו}כי מורדיא דלכרות: רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו צריך חכל כמנסי המדינסי: חכל ללחתיזי מלי ללחתיזי חס ^{(ו}דחנן השוכר חס הפועל ואמר לו כחחד וכשניס מכני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי רבי יהושע וחכמים אומרים ימשמטין ביניהם: **מתני'** ואלוי אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע עד שלא נגמריס מללכתי ובדבר שגידולו מן הארץ ואלו שאין אוכליס העושה במחובר לקרקע בשעת

עין משפט ונר מצוה

י א ב מיי' פ"ח מהל' חסורי ביחסי הלכסי חסג ללחין קכו טוסי"ע חסי"ע סי' כל סעיף ו וכפי' חסוי': **י** א ג מיי' פ"ט מהלכות שכירות הל' ב סמג עשין פט טוסי"ע ח"מ סי' שלס סעיף ג: **י** ב ד מיי' פ"י"ב שם הל' ח סמג עשין ס"ל טוסי"ע ח"מ סי' שלס סי':

תורה אור השלם

- ויפצר בם מאד א"ר אלעזר ^{(כ}מכאן שמסרביץ לקמן ואין מסרביץ לגדול כתיב ^{(כ}ואקחה פת לחם וכתיב ^{(כ}ואל הבקר רץ אברהם אמר רבי אלעזר ^{(כ}מכאן שצדיקים אומרים מעט ועושים הרבה רשעים אומרים הרבה ואפילו מעט אינם עושים מוגל מעפרון מעיקרא כתיב ^{(כ}ארץ ארבע מאות שקל כסף ולבסוף כתיב ^{(כ}וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באוני בני חת ארבע מאות שקל כסף ^{(כ}קנטרי דאיכא דוכתא דקרו ליה לתיקלא קנטירא כתיב ^{(כ}קמח וכתיב סלת א"ר יצחק מכאן שהאשה צרה עיניה באורחים יותר מן האיש כתיב ^{(כ}לוישי ועשי עוגות וכתיב ^{(כ}ויקח חמאה וחלב וכן הבקר ואילו לחם לא אייתי לקמיהו אמר אפרים מקשאה תלמידו של רבי מאיר משמיה דרבי מאיר אברהם אבינו אוכל חולין במהרה היה ושרה אמנו אותו היום פירסה גדה ^{(כ}ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל להודיע ששרה אמנו צנועה היתה אמר רב יהודה אמר רב ואיתימא רבי יצחק יודעים היו מלאכי השרת ששרה אמנו באהל היתה אלא מאי באהל כדי לחבבה על בעלה רבי יוסי ברבי חנינא אמר כדי לשגר לה כוס של ברכה תני משום רבי יוסי למה נקוד על איז שבאלוי לימדה תורה דרך ארץ שישאל אדם באכסניא שלו ^{(כ}והאמר שמואל *אין שואלין בשלום אשה כלל יעל ידי בעלה שאני ^{(כ}אחרי בלותי היתה לי עדנה אמר רב חסדא אחר שנתכלה הכשר ורבו הקמטין נתעדן הכשר ונתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו כתיב ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ואני זקנתי דלס מוטיב הקב"ה כדקאמריס חייסי תנא דבי רבי ישמעאל ^{(ג}גדול שלום שאפי' הקב"ה שינסי בו שנאמר ^{(ו}ותצחק שרסי בקרבי וגו' ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ויאמר ה' אל אכרסיס וגו' ואני זקנתי ^{(י}ותאמר מי מלל לאכרסיס הניקסי בניס שרסי כמה בניס הניקסי שרסי אמר רבי לוי אותו הויס שנמל אכרסיס חס יצחק בנו עשסי סעודסי גדולסי חיו כל אומות העולם מרנניס ואומרים ראיחם זקן וזקנסי שהכיאו אסופי מן השוק ואומרים בנינו הוס ולס עוד אלס שעושין משתסי גדול להעמיד דבריהם מסי עשסי אכרסיס אבינו חלך ווימן כל גדולי הדור ושרסי אמנו וימנסי חס נשותיהם וכל אחת ואחת הביאסי בנסי עמסי ומניקתסי לא הביאסי ונעשסי נס בשרסי אמנו ונפתחו דריסי כשני מעיינות והניקסי חס כולן ועדיין חיו מרנניס ואומרים אם שרסי חבתי תשעיס שנסי תלד אכרסיס בן מאסי שנסי יוליד מיד נחפך קלסתר פניס של יצחק ונדמסי לאכרסיס פתחו כולם ואמרו ^{(י}אכרסיס הוליד חס יצחק ^{(ו}עד אכרסיס לא חייסי זקנסי מין דהוסי בעי למשתעי כהדי אכרסיס משתעי כהדי יצחק כהדי יצחק משתעי כהדי אכרסיס חס אכרסיס בעס רחמי והוסי זקנסי שנאמר ^{(י}ואכרסיס זקן בא בימים ^{(ע}עד יעקב לא הוסי חולשא חס יעקב בעס רחמי והוסי חולשא שנאמר ^{(י}ויאמר ליוסף הנה אביך חולסי עד דחסיס אלישע לא חלי דחליש ואתפח חס יעקב בעס רחמי ואתפח שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו מכלל דחלסי חלי אכריתי תנו רבנן ^{(ו}שלשסי חללין חלסי אלישע אחד שדחפו לגיחוי בשתי ידיז ואחד שגירסי דובין כתינוקות ואחד שמת בו שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו: אלס עד שלא יתחילו במללכסי צא ואמור להם על מנת שאין לכס עלי אלס פת וקטנית כו': אמר ליי רב חסס בריסי דרב יוסף לרב חסדס פת קטנית תנן או פת וקטנית תנן אמר ליי חלליס צריכסי וי"ן ^{(ו}כי מורדיא דלכרות: רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו צריך חכל כמנסי המדינסי: חכל ללחתיזי מלי ללחתיזי חס ^{(ו}דחנן השוכר חס הפועל ואמר לו כחחד וכשניס מכני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי רבי יהושע וחכמים אומרים ימשמטין ביניהם: **מתני'** ואלוי אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע עד שלא נגמריס מללכתי ובדבר שגידולו מן הארץ ואלו שאין אוכליס העושה במחובר לקרקע בשעת

חסדס אחר שנתכלה הכשר ורבו הקמטין נתעדן הכשר ונתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו כתיב ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ואני זקנתי דלס מוטיב הקב"ה כדקאמריס חייסי תנא דבי רבי ישמעאל ^{(ג}גדול שלום שאפי' הקב"ה שינסי בו שנאמר ^{(ו}ותצחק שרסי בקרבי וגו' ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ויאמר ה' אל אכרסיס וגו' ואני זקנתי ^{(י}ותאמר מי מלל לאכרסיס הניקסי בניס שרסי כמה בניס הניקסי שרסי אמר רבי לוי אותו הויס שנמל אכרסיס חס יצחק בנו עשסי סעודסי גדולסי חיו כל אומות העולם מרנניס ואומרים ראיחם זקן וזקנסי שהכיאו אסופי מן השוק ואומרים בנינו הוס ולס עוד אלס שעושין משתסי גדול להעמיד דבריהם מסי עשסי אכרסיס אבינו חלך ווימן כל גדולי הדור ושרסי אמנו וימנסי חס נשותיהם וכל אחת ואחת הביאסי בנסי עמסי ומניקתסי לא הביאסי ונעשסי נס בשרסי אמנו ונפתחו דריסי כשני מעיינות והניקסי חס כולן ועדיין חיו מרנניס ואומרים אם שרסי חבתי תשעיס שנסי תלד אכרסיס בן מאסי שנסי יוליד מיד נחפך קלסתר פניס של יצחק ונדמסי לאכרסיס פתחו כולם ואמרו ^{(י}אכרסיס הוליד חס יצחק ^{(ו}עד אכרסיס לא חייסי זקנסי מין דהוסי בעי למשתעי כהדי אכרסיס משתעי כהדי יצחק כהדי יצחק משתעי כהדי אכרסיס חס אכרסיס בעס רחמי והוסי זקנסי שנאמר ^{(י}ואכרסיס זקן בא בימים ^{(ע}עד יעקב לא הוסי חולשא חס יעקב בעס רחמי והוסי חולשא שנאמר ^{(י}ויאמר ליוסף הנה אביך חולסי עד דחסיס אלישע לא חלי דחליש ואתפח חס יעקב בעס רחמי ואתפח שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו מכלל דחלסי חלי אכריתי תנו רבנן ^{(ו}שלשסי חללין חלסי אלישע אחד שדחפו לגיחוי בשתי ידיז ואחד שגירסי דובין כתינוקות ואחד שמת בו שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו: אלס עד שלא יתחילו במללכסי צא ואמור להם על מנת שאין לכס עלי אלס פת וקטנית כו': אמר ליי רב חסס בריסי דרב יוסף לרב חסדס פת קטנית תנן או פת וקטנית תנן אמר ליי חלליס צריכסי וי"ן ^{(ו}כי מורדיא דלכרות: רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו צריך חכל כמנסי המדינסי: חכל ללחתיזי מלי ללחתיזי חס ^{(ו}דחנן השוכר חס הפועל ואמר לו כחחד וכשניס מכני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי רבי יהושע וחכמים אומרים ימשמטין ביניהם: **מתני'** ואלוי אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע עד שלא נגמריס מללכתי ובדבר שגידולו מן הארץ ואלו שאין אוכליס העושה במחובר לקרקע בשעת

חסדס אחר שנתכלה הכשר ורבו הקמטין נתעדן הכשר ונתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו כתיב ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ואני זקנתי דלס מוטיב הקב"ה כדקאמריס חייסי תנא דבי רבי ישמעאל ^{(ג}גדול שלום שאפי' הקב"ה שינסי בו שנאמר ^{(ו}ותצחק שרסי בקרבי וגו' ^{(ו}ואדוני זקן וכתיב ^{(ו}ויאמר ה' אל אכרסיס וגו' ואני זקנתי ^{(י}ותאמר מי מלל לאכרסיס הניקסי בניס שרסי כמה בניס הניקסי שרסי אמר רבי לוי אותו הויס שנמל אכרסיס חס יצחק בנו עשסי סעודסי גדולסי חיו כל אומות העולם מרנניס ואומרים ראיחם זקן וזקנסי שהכיאו אסופי מן השוק ואומרים בנינו הוס ולס עוד אלס שעושין משתסי גדול להעמיד דבריהם מסי עשסי אכרסיס אבינו חלך ווימן כל גדולי הדור ושרסי אמנו וימנסי חס נשותיהם וכל אחת ואחת הביאסי בנסי עמסי ומניקתסי לא הביאסי ונעשסי נס בשרסי אמנו ונפתחו דריסי כשני מעיינות והניקסי חס כולן ועדיין חיו מרנניס ואומרים אם שרסי חבתי תשעיס שנסי תלד אכרסיס בן מאסי שנסי יוליד מיד נחפך קלסתר פניס של יצחק ונדמסי לאכרסיס פתחו כולם ואמרו ^{(י}אכרסיס הוליד חס יצחק ^{(ו}עד אכרסיס לא חייסי זקנסי מין דהוסי בעי למשתעי כהדי אכרסיס משתעי כהדי יצחק כהדי יצחק משתעי כהדי אכרסיס חס אכרסיס בעס רחמי והוסי זקנסי שנאמר ^{(י}ואכרסיס זקן בא בימים ^{(ע}עד יעקב לא הוסי חולשא חס יעקב בעס רחמי והוסי חולשא שנאמר ^{(י}ויאמר ליוסף הנה אביך חולסי עד דחסיס אלישע לא חלי דחליש ואתפח חס יעקב בעס רחמי ואתפח שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו מכלל דחלסי חלי אכריתי תנו רבנן ^{(ו}שלשסי חללין חלסי אלישע אחד שדחפו לגיחוי בשתי ידיז ואחד שגירסי דובין כתינוקות ואחד שמת בו שנאמר ^{(י}ואלישע חלסי חס חלוי אשר ימות בו: אלס עד שלא יתחילו במללכסי צא ואמור להם על מנת שאין לכס עלי אלס פת וקטנית כו': אמר ליי רב חסס בריסי דרב יוסף לרב חסדס פת קטנית תנן או פת וקטנית תנן אמר ליי חלליס צריכסי וי"ן ^{(ו}כי מורדיא דלכרות: רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו צריך חכל כמנסי המדינסי: חכל ללחתיזי מלי ללחתיזי חס ^{(ו}דחנן השוכר חס הפועל ואמר לו כחחד וכשניס מכני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי רבי יהושע וחכמים אומרים ימשמטין ביניהם: **מתני'** ואלוי אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע עד שלא נגמריס מללכתי ובדבר שגידולו מן הארץ ואלו שאין אוכליס העושה במחובר לקרקע בשעת